

Odbor za zdravstvo brez sklepa o noveli zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju

Ljubljana, 30. marca (STA) – Parlamentarni odbor za zdravstvo na današnji seji za plenarno zasedanje ni pripravil predloga novele zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga je v proceduro vložila skupina poslancev s prvopodpisano Cvetko Zalokar Oražem (LDS). Ker matični odbor ni podprl nobenega člana predlagane novele niti z dopolnilom predlaganega naslova zakonskega predloga, je predsednik odbora Ljubo Germič (LDS) ugotovil, da "neobstoječega" predloga ni mogoče obravnavati v nadaljnjem postopku in zato ni primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Predlagateljica Zalokar Oražmova je po seji za STA zatrdila, da predloga ne namerava umakniti in upa, da bo kljub današnjim zapletom uvrščen na sejo DZ in tudi izglasovan.

Kot je uvodoma pojasnila Zalokar Oražmova, so predlagateljci želeli v zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju dodati spremembo glede pravic do zdravstvenih storitev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, in sicer da bi bila med njih uvrščena tudi živila, ki se uporabljajo za zdravljenje vrojenih presnovnih motenj. Področje bolnikov s fenilketonurijo je namreč zaenkrat urejeno tako, da je plačilo pripravkov za zdravljenje presnovnih motenj iz obveznega zavarovanja zagotovljeno le bolnikom do 26. leta starosti. Za odrasle bolnike pa lahko Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) le izjemoma odobri delno ali celotno povračilo stroškov za nakup pripravka.

Do sedaj je sicer ZZZS vedno odobril celotno povračilo stroškov za nakup preparata v breme zdravstvenega zavarovanja, zato tudi do finančnih obremenitev s spremembami zakona ne bi prišlo. Strošek odraslega bolnika za nakup pripravka mesečno znaša v povprečju 220.000 tolarjev. Čeprav je bila dosedanja praksa, da je zavod povračilo stroškov za nakup preparatov odobril, pa so morali bolniki skozi vrsto birokratskih postopkov. Zalokarjeva je zato poudarila, da s spremembami zakona ni pričakovati finančnih obremenitev, temveč le odpravo birokratske anomalije.

Fenilketonurija je sicer relativno redka bolezen zaradi prirojene napake v presnovi aminokislina fenilalanin (Phe) v jetrih. Višek Phe iz hrane zdravi ljudje razgradijo in odstranijo iz telesa, bolniki s PKU pa tega ne zmorejo. Phe se tako kopiči, iz krvi prehaja v možgansko tkivo in ga okvarja. Bolniki s fenilketonurijo zato ne smejo uživati beljakovin, ki jih nadomešča poseben pripravek s potrebnimi aminokisljinami.

Vlada predloga ne podpira, saj ocenjuje, da je treba vprašanje pravic do pripravkov, ki so namenjeni prehrani pri različnih vrojenih motnjah presnove, rešiti sistemsko, je dejal državni sekretar na ministrstvu za zdravje Dorjan Marušič. Zagotovil je, da vlada oz. ministrstvo že pripravlja spremembe zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, v katerih je že upoštevano reševanje problema zagotavljanja sredstev za pripravke hrane pri vrojenih motnjah presnove. Vlada ocenjuje, da parcialno spreminjanje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ni primerno.

Mnenju vlade so sledili poslanci koalicijskih SDS, NSi in SLS, ki so poudarjali, da želijo ureditev problematike, vendar na sistemski in ne parcialen način. Mojca Kucler Dolinar (NSi) je denimo dejala, da je vprašanje treba urediti celostno, saj je treba v celoti prevetriti področje obveznega zdravstvenega zavarovanja. Kot je poudarila, je vlada problematiko bolnikov s fenilketonurijo že zajela v osnutku svojega zakona, ki naj bi ga predložila v roku dveh mesecev. Podobnega mnenja je bil Dimitrij Kovačič (SDS), ki je dejal, da parcialne rešitve niso cilj delovanja državnega zbora, sploh po tem,

ko je vlada jasno povedala, da problematiko rešuje sistemsko. Tudi Mihael Prc (SLS) se je strinjal s poslanskima kolegoma in poudaril, da bi predlog podprl, če vlada ne bi pripravljala svojih rešitev.

Opozicijski poslanci pa tudi predstavnik DeSUS so predlog podprli, saj gre po njihovem mnenju za nujno rešitev. Zalokarjeva je znova poudarila, da je nasprotovanje predlogu zakona neodgovorno in neživiljenjsko. Poslanec ZLSD Bojan Kontič pa je menil, da "ne storimo nič hudega, če ta zakon podpremo, čeprav vlada ugotavlja, da je treba problematiko sistemsko urediti". Tudi Srečko Prijatelj (SNS) je dejal, da je treba problematiko rešiti takoj, saj je finančno breme, ki bi ga prinesle spremembe, zanemarljivo, nesprejetje predloga pa je ocenil kot "neodgovorno ravnanje z usodo človeških življenj".

Parlamentarna zakonodajno-pravna služba je imela k predlogu nekaj pripomb, ki pa jih je poslanska skupina uskladila v svojih dopolnilih. Tako so predlagali, da se zaradi jasnosti besedila ponovi umestitev pripravkov za zdravljenje motenj v presnovi med živila za posebne zdravstvene namene. Predlagano dopolnilo je tako jasno določalo, da gre pri pripravku na recept za živilo za posebne zdravstvene namene, ki se morajo zaradi nujnosti uporabe pod zdravniškim nadzorom prepisovati na recept. V LDS so z dopolnilom povzeli tudi mnenje ZPS o spremembi naslova zakonskega predloga. Ker predlog zgolj dopolnjuje zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ne pa tudi spreminja, se temu primerno spremeni naslov predloga zakona.

Pri odločanju o predlaganih dopolnilih in posameznih členih zakona je prišlo do zapleta. Ker odbor zaradi "pat pozicije" (pet poslancev za in pet proti) ni izglasoval nobenega člena zakona in nobenega dopolnila, niti tistega o naslovu predloga, poslanke in poslanci niso izglasovali nobenega sklepa. Predsednik Germič je zgolj ugotovil, da predloga ni mogoče obravnavati v nadaljnjem postopku in zato ni primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo.